

ДАТИ ЕКОЛОГІЧНОГО КАЛЕНДАРЯ

5 червня – Всесвітній день навколишнього середовища

Дата відзначається з метою поглиблення суспільного усвідомлення необхідності збереження довкілля, нагальної потреби змін відношення людини до природних ресурсів.

8 червня – Всесвітній день океанів

Це – привід пригадати чи дізнатися, що Світовий океан є колыскою життя на планеті Земля, 70 % поверхні якої вкрито водою. Ресурси Світового океану – основа розвитку та подальшого існування людства. Роль океанів в процесі кліматоутворення є неоціненною.

17 червня – Всесвітній день боротьби з опустелюванням та посухою

Дата відзначається з метою інформування людей про необхідність міжнародного співробітництва у боротьбі з опустелюванням і наслідками посух. Опустелювання – це сучасний процес, який відбувається на планеті. Воно загрожує існуванню більше 1 млрд. людей.

4 липня – Міжнародний день дельфінів-полонених

У цей день привертають увагу до проблем утримання тварин у дельфінаріях.

16 серпня – Міжнародний день безпритульних тварин

Ця дата увійшла до міжнародного екологічного календаря згідно з пропозицією міжнародного Товариства прав тварин (США).

РОЗШИРЮЄМО КРУГОЗІР

Про опустелювання. До основних угідь, від стану яких значною мірою залежить екологічна ситуація, відносяться землі сільськогосподарського призначення.

Ступінь розораності земель значною мірою характеризує їх екологічну стійкість. Найбільший фонд орних земель мають області, розташовані в зоні Лісостепу та Степу, де розораність сільгоспугідь значно перевищує екологічно допустимі рівні, досягаючи 80% і більше (Вінницька, Дніпропетровська, Донецька, Запорізька, Київська, Кіровоградська, **Миколаївська**, Полтавська, Тернопільська, Хмельницька, Черкаська області), а розораність сільгоспугідь Херсонської області досягла 90,2%.

Найменш розорані землі - на Поліссі.

Зміна клімату. За період 2007–2011 рр. середні річні температури повітря в Україні перевищували кліматичну норму. Так, у більшості областей України у 2008 р. перевищення становили на 1,5–2,3°, у 2009 р. – на 1,0–1,9°, у 2010 – на 1,0–3,0°, у 2011 – на 0,1–1,8°.

Для більшості регіонів України (крім західних областей) 2007 та 2010 рр. були найтеплішими за всю історію регулярних метеорологічних спостережень (80–150 років).

У 2010 р. максимальна температура повітря сягала + 33–39°, місцями + 40–42° С (так, 12 серпня у м. Луганськ було встановлено новий абсолютний максимум температури повітря для України + 42,00 С).

Стихійні метеорологічні явища. За багаторічними даними в Україні спостерігається дуже широкий спектр стихійних метеорологічних явищ, серед яких найчастіше спостерігаються дуже сильні дощі та сильні зливи, снігопади та сніг з дощем, на які припадає майже 50 % зафіксованих явищ; сильний вітер, шквали та смерчі (близько 20 % явищ), а також ожеледо-паморозеві явища, хуртовини, заморозки, град, тумани.

Дивовижні тварини-дельфіни

Дельфіни є надзвичайно цікавими для пізнання тваринами. Вони - високоорганізовані морські ссавці з власною мовою, які групуються у стаї і мають родини.

В Україні зустрічається лише 2 види дельфінів: афалін та білобочка. Вони занесені до Червоної книги України.

Чорноморська афаліна або афалін - найбільше китоподібне Чорного моря. Довжина дорослих особин досягає 3,3 м (зазвичай 1,9-2,5 м), а вага - 300-320 кг.

Дельфін білобóкий, або звичайний, або **білобóчка** - поширений в усіх морях світу. Його розмір становить від 160 до 260 см, у Чорному морі не перевищує 210 см. Тривалість життя — до 30 років.

У природі дельфіни протягом доби долають до 160 км та пірнають на глибину до 200 метрів. Жоден дельфінарій не здатен забезпечити їм таку можливість, не говорячи про пересувні дельфінарії та ємкості, в яких перевозять дельфінів. Крім того, сонаРНі хвилі відбиваються від стін дельфінаріїв, наносячи біль тваринам, тому вони майже не спілкуються в неволі. Ось чому в екологічному календарі з'явилася така дата - Міжнародний день дельфінів-полонених.

Цікаві факти про дельфінів:

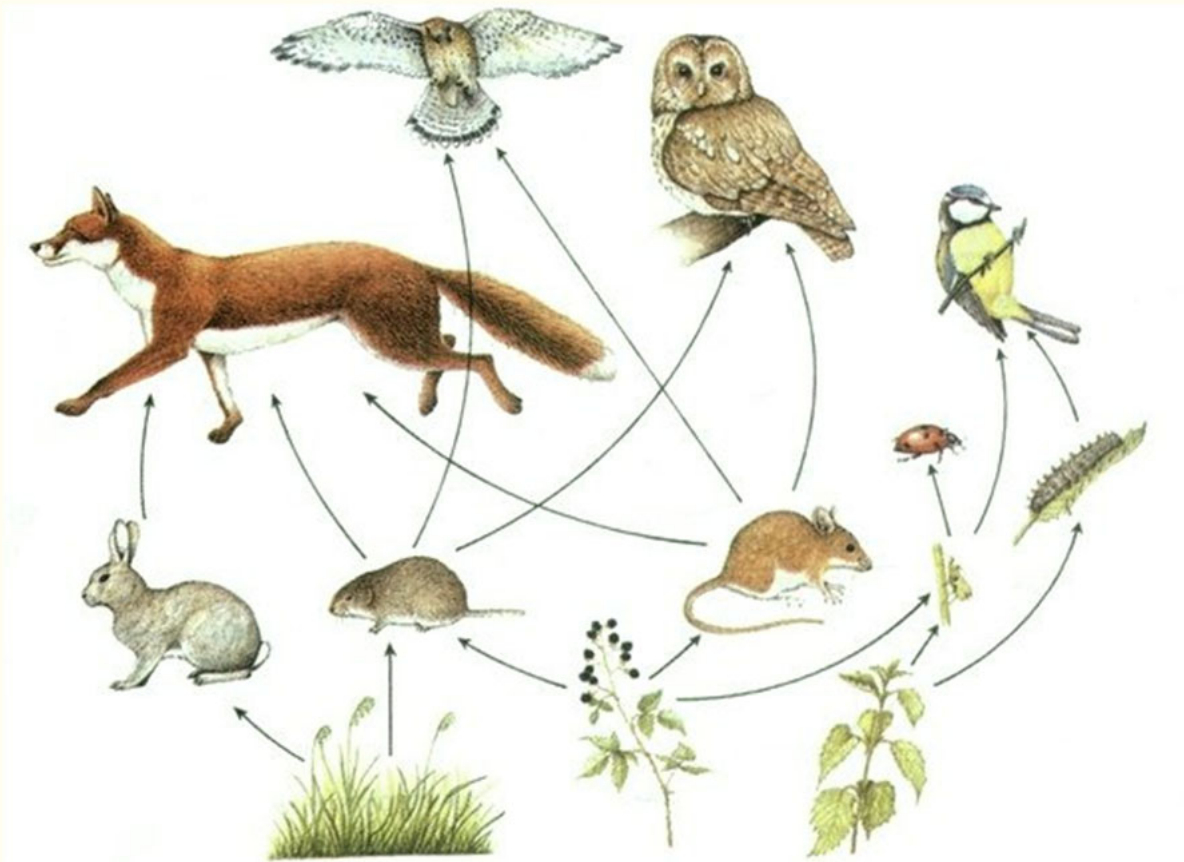
- пораненого дельфіна стая ніколи не кине в морі;
- існують 32 види морських дельфінів і чотири види річкових;
- дельфін - єдиний ссавець, який народжується вперед хвостом;
- акули бояться дельфінів, оскільки останні здатні їх убити;
- деякі види дельфінів можуть затримувати дихання на 30 хвилин;
- очі дельфіна виробляють сльози, які захищають їх від інфекцій і сторонніх предметів;
- морські дельфіни чудово бачать, як під, так і над водою;

- спинний плавець у кожного дельфіна унікальний , таким чином вчені відрізняють їх один від одного;
- середня тривалість життя дельфінів складає 17 років, але спостерігалися в природі випадки, коли дельфіни жили приблизно 50 років;
- у дельфінів немає нюху, але є почуття смаку, вони можуть розрізнити солодке , кисле, гірке, солоне;
- у роті дельфінів приблизно 100 зубів, які використовуються для захоплення здобичі. Вся їжа проковтується цілком.

ПІЗНАЄМО ГРАЮЧИСЬ

Екологічна гра «Бережи природу»

Необхідно підготувати картки-малюнки із зображенням різноманітних тварин, що мешкають в одній природно-кліматичній зоні. Вихователь/вчитель забирає одну з карток , а діти повинні розповісти, що станеться з іншими тваринами, поміркувати над тим, як взаємопов'язані види.

* * *

Бюлетень підготовлено співробітниками регіонального ландшафтного парку «Приінгульський».

* * *

Більше інформації на сайті <http://pryingul.inf.ua>.

Чекаємо на Ваші зауваження та пропозиції на адресу pryingul@gmail.com
або телефонуйте 097-174-22-95 (Попова Тамара Миколаївна)